

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר שצדדים לו

חברת אמיקוטיוב בע"מ וחברת סייקלטק בע"מ

1. פתח דבר

ביום 21 בינואר 2009 הונחה בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "החוק"), בעניין ההסכם בין חברת אמיקוטיוב בע"מ (להלן: "אמיקוטיוב") לבין חברת סייקלטק בע"מ (להלן: "סייקלטק").

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשווקים הרלוונטיים, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. הצדדים

אמיקוטיוב הינה חברה פרטית העוסקת בייצור ושיווק של גלילי קרטון לתעשייה (המכונים גם "טבורים") ותבניות קרטון ליציקת בטון. הטבורים נמכרים למפעלים שונים, אשר גוללים עליהם נייר, יריעות פלסטיק, יריעות אלומיניום, חוטים וכד'.

סייקלטק הינה חברה פרטית העוסקת בפיתוח טכנולוגיות לייצור תרכובות מתקדמות על בסיס חמרי גלם ממוחזרים של פלסטיק ונייר. התרכובות מיועדות לייצור מוצרים שונים, והן מוגנות על ידי פטנט.

3. ההסדר והכבילות

3.1 הרקע

ענייננו כאן הוא בתרכובת אשר פותחה על ידי סייקלטק על בסיס טכנולוגיה ייחודית שלה, המשמשת, ביו השאר, לייצור טבורים (להלן: "התרכובת").¹ כחלק מתהליך פיתוח התרכובת, בנתה סייקלטק מתקן קטן לייצור טבורים – על מנת לבדוק את התאמתה של התרכובת למוצר הסופי ובחינת תכונותיהם של המוצרים הסופיים. כושר הייצור של מתקן זה מוגבל, והוא משמש כיום כמעין מתקן-פיילוט לייצור הטבורים מהתרכובת. מהמידע שנמסר על ידי סייקלטק עולה, כי החברה מעוניינת

¹ סייקלטק היא היחידה המייצרת את התרכובת, המוגנת על ידי פטנט.

להתמקד בפיתוח תרכובות חדשות – המטרה העיקרית שלשמה הוקמה. על מנת לעמוד במשימה זו עליה להתאים את קו הייצור הניסיוני לייצור מוצרים חדשים, וכפועל יוצא להפסיק את ייצור הטבורים מהתרכובות. לצד מהלך זה, סייקלטק מעוניינת לשווק את התרכובות. לצורך כך, סייקלטק התקשרה בהסכם עם אמיקוטיוב – חברה העוסקת כיום, כאמור, בייצור טבורים רגילים (המיוצרים מקרטון) (להלן: "הטבורים הרגילים"). הסכם זה הובא לבחינת.

3.2 ההסכם והכבילות

במסגרת ההסכם התחייבה אמיקוטיוב לרכוש ולהתקין במפעלה ציוד חדש ויקר ערך, הנדרש לצורך ייצור הטבורים מהתרכובות. סייקלטק התחייבה לייצר את התרכובות ואמיקוטיוב התחייבה לרוכשה לטובת ייצור הטבורים בהיקף מוסכם בין הצדדים (להלן: "המכסה").

סייקלטק התחייבה, כי החל ממועד הפעלת הציוד לייצור הטבורים מהתרכובות על ידי אמיקוטיוב, וכל עוד ההסכם בתוקף, היא לא תייצר ולא תשווק את הטבורים מהתרכובות בשטח מדינת ישראל והרשות הפלשתינאית (להלן: "הטריטוריה"), ולא תרשה או תסייע לצד שלישי כלשהו לעשות כן, במישרין או בעקיפין. כמו כן, סייקלטק התחייבה למכור בכל חודש את כל כמות התרכובות המיוצרת על ידה, עד למכסה, לאמיקוטיוב בלבד. בכל כמות שמעבר למכסה, תהנה אמיקוטיוב מזכות סירוב ראשונה ברכישת התרכובות.² משיחות עם הצדדים התברר, כי כושר הייצור הנוכחי של סייקלטק (בייצור התרכובות) גדול אך במעט מהמכסה. על כן, יש בהתחייבויות אלה כדי להעניק לאמיקוטיוב את הזכות הבלעדית לייצר ולשווק את הטבורים מהתרכובות בטריטוריה.

עוד נקבע, כי בשלב הביניים ובטרם יורכב הציוד המיוחד בחצרי אמיקוטיוב, זה המאפשר לה לייצר את הטבורים מהתרכובות בעצמה, תספק סייקלטק לאמיקוטיוב כמויות מוגדרות של טבורים שיוצרו מהתרכובות לשם שיווקם הבלעדי על ידה.

תוקף ההסכם הוא חמש שנים.

4. הבחינה התחרותית

בדיקת הרשות העלתה, כי על אף מאפייניהם הייחודיים של הטבורים המיוצרים מהתרכובות (כגון, עמידות טובה יותר בתנאי לחות), בפן הביקוש,³ טבורים אלה הינם תחליפיים לטבורים הרגילים, קרי טבורים שלא יוצרו מהתרכובות. מלבד אמיקוטיוב, הטבורים הרגילים מיוצרים כיום בארץ על ידי שתי חברות נוספות – דרוט בע"מ ואראל ייצור ושיווק מוצרי נייר בע"מ. בנוסף לייצור המקומי, קיימת תחרות ערה מצד הייבוא. בדיקת הרשות העלתה, כי העלאת מחיר אפשרית מצד אמיקוטיוב (אשר הופכת, על פי ההסכם, ליצרנית היחידה בטריטוריה של הטבורים מהתרכובות) תגרור עמה מעבר של הצרכנים אל הטבורים הרגילים, בין אם המיוצרים בארץ או המיובאים. בהקשר זה יצוין, כי, על פי תחזית הצדדים, היקף הטבורים אשר ייוצרו מהתרכובות על ידי אמיקוטיוב יהיה זניח ביחס להיקף הטבורים הרגילים המיוצרים בטריטוריה והמיובאים אליה.

² בהקשר זה יצוין, כי ההסכם קובע שאם אמיקוטיוב לא תממש את זכות הסירוב שלה ברכישת התרכובות, מעבר למכסה, תהיה סייקלטק חופשית לשוב ולייצר את הטבורים מהתרכובות ו/או למכור את התרכובות לאחרים בטריטוריה לכל מטרה.

³ מנקודת מבטם של הלקוחות הקיימים ולקוחות פוטנציאליים.

משיחות עם מתחרי אמיקוטיוב עלה, כי הם מודעים לקיומה של התרכובת, אך לא גילו עניין מיוחד ברכישה, בין היתר, בשל הצורך בהתקנת ציוד מיוחד לייצור הטבורים ממנה והעלויות הגבוהות הכרוכות בכך, לצד תועלת מועטה, מבחינתם.

לפיכך, אין בכבילה המעניקה לאמיקוטיוב את הזכות הבלעדית לייצר ולשווק את הטבורים מהתרכובת בטרטוריה, כדי להגביל את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר.

על מנת לייצר את הטבורים החדשים, נדרשת אמיקוטיוב להתקין בחצריה ציוד חדש ויקר ערך. באמצעות הכבילות דנן, אשר תוקפן הוגבל לחמש שנים (לכל היותר), מבקשת אמיקוטיוב להבטיח שניים אלה: ראשית, כי סייקלטק תספק לה כמות מספקת של התרכובת לשם ייצור הטבורים וכי קוו הייצור החדש לא יעמוד שומם; שנית, כי במשך תקופה מסוימת, ועל מנת להצדיק את כדאיות ההשקעה המשמעותית, תזכה אמיקוטיוב בבלעדיות בייצור הטבורים מהתרכובת. בשני אלה אין כדי ליצור פגיעה ממשית בתחרות, אם בכלל.

לפיכך, מצאתי כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או מניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

5. סוף דבר

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. לפיכך מצאתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ולהעניק את הפטור המבוקש.

החלטתי זו נתונה לערר בתוך 45 יום בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ח' אדר, תשס"ט

4 מרץ, 2009